

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec . . . " 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemna mesečna . . . 1-80
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 8.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

== Inserati: ==
 Enostolpna petstvarsta (74 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 3) v
 za dva in večkrat . . . 25,,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
 == Poslano: ==
 Enostolpna p. titvarsta po 60 vin.
 Izhaja vsak dan izv. emši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vozni red

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne uranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74

Poklonitveno odposlanstvo vojvodine Kranjske pri cesarju Karlu in cesarici Citi.

Dunaj, 31. jan. 1917.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Danes popoldne so se na cesarskem dvoru na Dunaju odposlanstva avstrijskih dežel Galicije, Moravske, Zg. Avstrije, Štajerske, Koroške, Kranjske, Bukovine, Goriške, Predarlške poklonile Nj. Veličanstvu cesarju Karlu in cesarici Citi, obnavljajoč staro zvestobo do habsburškega prestola. Sprejem dežele Kranjske, ki se je vršil na cesarskem dvoru ob 3. uri popoldne, se je jako razlikoval od sprejema drugih dežel. Od vseh drugih dežel so prišli samo deželni odborniki in deželni glavarji na čelu. Samo kranjska dežela je nastopila z odposlanstvom osemindvajsetih mož, ki so zastopali najširšo ljudsko avtonomijo. Bili so večinoma okrajni načelniki, v številu, kolikor ga je dovoljevala omejitev kabinetne pisarne, kajti kranjska deželna deputacija je po moči svojega števila daleko presegala vsako kraljestvo in nadvojvodino.

Med tem, ko so druge deputacije šle k cesarju v tajno pisarno, se je kranjski deputaciji določilo za sprejem veliko dvorano tujih svetnikov. Kranjsko deželno deputacijo je sprejel najvišji komornik grof Landskoronski.

Odprla so se vrata dvorane, iz katerih je prikorakala avstrijska in ogrska telesna garda Njeg. Veličanstva ter je napravila pred vrati špalir, skozi katerega se je kranjska deputacija podala v sprejemno dvorano. Tam se je uvrstila v dvojnem polkrogu, v katerega sredi je stal deželni odbor s knezoškofom. Deputacija je tvorila s talarji cerkvenih dostojanstvenikov, z uniformami in številnimi odlikovanji, ki so krasila prsa zaslužnih naših mož, jako slikovito skupino.

V odposlanstvu vojvodine Kranjske so bili: knezoškof ljubljanski dr. Anton B. Jeglič, deželni glavar dr. Ivan Šusteršič z deželnimi odborniki baronom Apfaltrerom (v uniformi), dr. E. Lampetom, dr. Karel Trillerjem, dr. Peganom, dr. Zajcem (v unif.), nato so se vrstili v krogu poslanci knez Windischgrätz (v uniformi), župan ljubljanski dr. Ivan Tavčar ter poslanci kanonik dekan Lavrenčič, grof Barbo (v uniformi), ravnatelj Karel Dermastia, župnik Piber, Galle, Loj, Miheličič, dr. Ravnihar, Vehovec, Zorc, Zabret, predsednik kranjske trg. in obrtne zbornice Knez, načelniki cestnih okrajev Belec, Doltar, Erjavec, Hafner, Mejač, Trsar, predsednik društva za tujski promet dr.

Krisper, predsednik obrtnopospeševalnega urada Kregar.

Bilo je nominiranih še več članov deputacije, da bi bila dežela popolnoma enakomerno zastopana, ki pa vsled prometnih težav, tako zlasti z Notranjskega, in kratkega časa za priprave niso mogli odpotovati.

Višji dvorjan je potrkal s palico na tla in visoka vrata so se odprla, prikorakala je viteško plemenita oseba cesarja Karla, ob njegovi strani pa cesarica Cita, katere dražestnost in miloba sta takoj očarali vse navzoče. Izraz naklonjenosti in dobrotljivosti je sijal z obrazov Veličanstev. Cesar je nosil maršalsko uniformo, cesarica je bila oblečena v preprosto črno obleko brez vsakega nakita, razen redov — pravi vzor avstrijskim ženam v sedanjem resnem času. Tedaj zakliče deželni glavar dr. Ivan Šusteršič: Njuni cesarski in apostolski Veličanstvi, »Živijo!«, nakar so, kakor tri salve, zadoneli navdušeni »Živijo!« klici po dvorani. Cesarska dvojica je bila očitno prijetno presenečena po tem temperamentnem, ognjevitim, iz srca prihajajočem pozdravu iz svežih prs sinov kranjske dežele. Cesar in cesarica sta na ta pozdrav odgovorila z veselimi smehljajem in sta z roko odzdravljala.

Nato je spregovoril deželni glavar dr. Ivan Šusteršič. Govor deželnega glavarja je bil po vsebini in obliki dovršen in je naredil na navzoče velik vtis. Deželni glavar dr. Ivan Šusteršič je tako-le tolmačil čustva prebivalstva kranjske dežele:

Vaše Veličanstvo!

Presvitli naš cesar in gospod!

V svetovnozgodovinskem času je božja volja poklicala Vaše Veličanstvo na najčastljivejši prestol Evrope in velikanske naloge, ki jih je previdnost Božja pridržala Vašemu Veličanstvu. Zaupanja polni gledajo narodi cesarstva na Vaše Veličanstvo in milo prosijo Vsemogočnega, da bi Vašemu Veličanstvu veliko delo uspelo in bila usojena dolga srečna vlada.

Prejnjeno teh vzvišenih čustev se bliža avtonomno zastopstvo kranjske vojvodine stopnjicam Najvišjega prestola, da se v najgloblji prespoštljivosti pokloni imenu dežele Vašemu Veličanstvu, našem presvitlenu cesarju in gospodu, ter Njemu Veličanstvu, naši vzvišeni, prejasni cesarici, in iz dna duše cele dežele obljubljuje zvestobo in udanost do smrti.

V tem slovesnem trenutku se spominja dežela z iskreno hvalečnostjo posebnega odlikovanja, koje je Vaše Veličanstvo že v prvih dneh Velosvoje slavne vladne najmilostljiveje naklonilo kranjskemu polku. Dežela je prešinjena od veličine te cesarske milosti in jo občuti kot najvoščjo čast in kot novo dragoceno vez za najprisrčnejše združenje dežele z ljubljeno Najvišjo cesarsko hišo.

Vaše Veličanstvo! Velopomenljivi, iz najplemenitejših nagibov izšli korak, ki ga je upotilo Vaše Veličanstvo v namenu, da se svetu povrnejo blaginje miru, je navdal deželo z iskreno radostjo in najglobljo hvalečnostjo. Ne zmenaj se za sovražne spletke, vidi dežela v tem koraku mnogo obetajoče znamenje bližajoče se srečne bodočnosti.

Vaše Veličanstvo! Skozi več kot šest stoletij s prejasno vladarsko hišo zvezana, ni kranjska dežela nikdar omahovala v svojih dolžnostih napram cesarju in državi. V viharjih vseh časov so zamogli prejasni predniki Vašega Veličanstva zaupati v kranjsko zvestobo in na njo zidati. In to zvestobo, izkazano v veselih in žalostnih dneh, preizkušeno v viharjih in bojih, utrjeno v iskrenem strahu božjem, zvestobo, ki je tako trdna in nepremakljiva kakor nebotične prirodne trdnjave, ki obdajajo deželo, to zvestobo prosi kranjska vojvodina najmilostljive sprejeti kot z veseljem poklonjeno vezilo dežele k slavnemu nastopu vladanja.

Vaše Veličanstvo! Z moško, odkrito značajnostjo ljubi Kranjec svojega presvetlega vladarja in veliko skupno domovino. V polnem soglasju s tem neiztrebljivo globoko ukoreninjenim podedovanim mišljenjem, ljubi Kranjec iskreno svojo domačo grudo in se trdno drži svojih posebnosti, svoje svete vere, svojega dragega materinega jezika ter ustavnih pravic in svobodnih dežel.

Proseč v najgloblji prespoštljivosti za to od Vašega Veličanstva mogočno zaščito ter cesarsko velenaklonjenost in milost za blagostanje dežele, izprošamo ponižno najobilnejši božji blagoslov na posvečeno glavo Vašega Veličanstva in na Najvišjo Vašo prejasno hišo.

Bog ohrani, Bog čuvaj, Bog blagoslovi Vaše Veličanstvo!

Pri posameznih točkah glavarjevega govora, se je opazilo, da je cesar večkrat odobruje nagnil glavo. Ko je deželni glavar končal so zagromeli po dvorani

zopet navdušeni »Živio« klici Veličanstvoma.

Njegovo Veličanstvo cesar Karel je odgovarjal s krepkim glasom, da z veseljem sprejme poklonitev zastopnikov dežele Kranjske, katere se je vsikdar izkazala kot trdna zaslomba prestola. On na kranjsko dedno zvestobo vedno računa in se zanaša na njeno zastavo, junaški sinovi dežele so se tudi v sedanjih vojni sijajno izkazali.

Ko je izpregovoril cesar Karel sloverske besede: »Bog ohrani, moje zvesto, ljubo kranjsko deželo!«, se je polastila članov deputacije globoka ginjenost — te cesarjeve besede so bile izgovorjene v krasni pravilni slovenščini — ob sklepu cesarjevega govora pa so zopet zadoneli mogočni naši »Živijo«, kot sveta prisega naše zvestobe. Dobešedni cesarjev govor priobčimo na uvodnem mestu, kakor hitro vsega dobimo. Ob sklepu poročila vsega cesarjevega govora še nimamo v rokah.

Nato je deželni glavar predstavil Veličanstvoma vse člane deputacije. Cesar je skupno s cesarico šel do vsakega člana deputacije in vsakega z največjo ljubeznjivostjo nagovoril, vsakemu dal roko, mnogim pa je podala roko tudi cesarica. Deželnemu glavarju dr. Šusteršiču je cesar takoj rekel, da sta se že videla pri petem armadnem poveljstvu, vpraševal ga je kako je z aprovacijo. Deželni glavar: Tako kakor povsodi, treba pa je potrpeti.

Ljubljanskega knezoškofa dr. A. B. Jegliča je vprašal cesar po razmerah v škofiji in med duhovščino. Knezoškof je odgovoril, da je kranjska duhovščina vedno izpolnjevala svojo patrijotično dolžnost. Cesar: Vem, prav dobro vem! Cesar je vprašal knezoškofa ali je vedno v Ljubljani in v deželi. Knezoškof je odgovoril, da med vojno nikamor ne gre, duhovščina moli za prejasno cesarsko hišo. Cesar: »Lepo, lepo, — to je jako patrijotično!«

Dr. Lampeta je vprašal cesar koliko let deluje v dežel. odboru. Dr. Lampet: Devet let. Cesar je nato vprašal dr. Lampeta, kak referat ima. Dr. Lampet: Finance, melioracije, deželno kulturo. Cesar: Finance, to je pa jako težaven referat. Dr. Lampet: Čisto lahek, Vaše Veličanstvo, kadar je dosti denarja. Kranjske deželne finance so v popolnem redu in ravnotežju. Cesar: To je lepo, to me veseli!

LISTEK.

Izpremembe na nebu v februarju 1917.

Svetloba v živalskem krogu (Zodiakova svetloba). Živalski krog, po grško Zodiakos, je krog, sestavljen iz ozvezdij, skozi katere drži solnčna pot ali ekliptika. Vsako jasno noč vidimo skoro celi živalski krog; samo tisto ozvezdje, v katerem se ravno nahaja solnce in morda še del sosednjega ozvezdja nam zakriva solnčna svetloba. Sredi februarja pride solnce v sredo med ozvezdji Kozla in Vodnarja. Zato teh dveh ozvezdij ne vidimo. Ko se pa do dobra stemni, opazimo na zahodni strani neba blizu obzorja Ribe, ki so sosedje Vodnarju, in potem od zahoda proti severovzhodu po vrsti Ovna, v katerem se sveti Jupiter, Bika z Gostosevcem, Dvojčke s Saturnom, Raka in njegove Jasli in Leva. Ko bi gledali vso noč proti vzhodu, bi videli vzhajati za Levom Devico, potem Tehnico, Škorpijona in Strelca. Kozel pa bi nam prišel že jutranjo zarjo. In ko bi tako gledali živalski krog, bi lahko premiš-

ljali razne čase v letu. Ribe bi nas spomnile lepe pomladi, ker je v njih tista točka, v kateri je solnce prvi pomladni dan. Nekako na meji med Bikom in Dvojčki je mesto, na katerem nam solnce otvori vroče poletje. V ozvezdju Device so vrata, skozi katere prestopi solnce na svojo jesensko pot in v Strelcu je solnce, ko nam naznana ledeno zimo. Tudi vsi planeti in mesec se premikajo po živalskem krogu. Meseca februarja in marca pa nam kaže živalski krog še neko drugo prikazen.

Mesca februarja in marca se vidi zvečer po solnčnem zahodu na zahodni strani neba neka posebna svetloba, ki sega izza obzorja precej visoko v živalski krog. To je svetloba živalskega kroga (Zodiakallicht). Da jo moreš opaziti, mora biti nebo čisto in noč temna, brez mesečine in brez luči v tvoji okolici. Koj po solnčnem zahodu je tudi še presvetlo. Kako poldrugo uro potem, ko je solnce zašlo, se vidi najbolj razločno, potem pa vedno manj in proti polnoči izgine. Meseca oktobra se vidi ta svetloba na vzhodnem nebu najrazločnejše kako poldrugo uro pred solnčnim vzhodom. Sveti pa svetloba

živalskega kroga vse leto in vsak dan zjutraj in zvečer. Vzrok, da je vse mesece ne vidimo je v tem, da je poleti zarja silno dolga, ob drugih mesecih pa stoji živalski krog preveč poševno proti obzorju in ob obzorju nebo ni čisto. Naj omenimo še to, da je Zodiakova svetloba pri obzorju široka, potem se pa zožuje. Če jo hočeš videti, poišči na nebu najprej Jupitra, ki je letos ves februar in marec v ozvezdju Ovna in se lahko najde, ker je sedaj najsvetlejša večerna zvezda. Od Jupitra proti zahodu so Ribe, ki so v drugi polovici februarja poldrugo uro po solnčnem zahodu ravno nad obzorjem. Od Jupitra proti vzhodni strani je pa Bik. Če je noč za opazovanje ugodna, se vidi Zodiakova svetloba od obzorja skozi Ribe in Ovna do Gostosevcev in Hljad v Biku.

Vzroka svetlobe v živalskem krogu zvezdoznanci še niso dognali. Nekateri trdijo, da se okrog solnca suče velika množica meteoritov, ki tvorijo vsi skupaj obliko okrogle, precej debele ploskve, podobne brusu ali hlebu sira. Ta ploskev je tako velika, da sega od solnca še čez pot zemlje okoli solnca. Ti meteoriti odbijajo solnčno svetlobo in so tako vzrok svetlobe v ži-

valskem krogu. Drugi menijo, da ta pas ne izpolnjuje vsega prostora od solnca do izven elipse, v kateri se zemlja suče okoli solnca, ampak da je to le ozek pas izven zemljine poti okoli solnca. Najlepše in najverjetnejše je pa mnenje, da je vzrok svetlobe v živalskem krogu plinast kolobar, ki obdaja zemljo na podoben način, kakor obdajajo Saturnovi pasovi Saturna. V malo manjši razdalji od zemlje, kakor je zemeljski premer, obkrožuje ta kolobar zemljo, pa ne v ravnini ekvatorja, kakor je to pri Saturnu, ampak v ravnini ekliptike. Tisti del, ki je solncu najbližji, mora biti najbolj svetel; nasprotni del leži v zemeljski senci in je brez svetlobe. Zato se svetloba živalskega kroga vidi zvečer na zahodu in zjutraj na vzhodu in je najsvetlejša tik nad obzorjem. Zanimiva je ta svetloba in vredna, da jo poiščeš, če se ti ponudi za to prilika.

Pota planetov. Merkur je bil 3. januarja v največji razdalji na levi od solnca, 12. februarja pa doseže največjo razdaljo na desni od njega. Če se ne nahaja preizkzo, ga je ob največjih razdaljah mogoče videti in sicer že nekaj dni pred največjo razdaljo in ne-

Dež. odbornika dr. Pegana je cesar vprašal koliko let je pri deželnem odboru in ako ima veliko dela. Dr. Pegan je odgovoril, da je pri deželnem odboru devet let, da ima občinski referat. Cesar: Potem imate pa jako veliko dela. Dr. Pegan: Primeroma največ okoli novega leta z računi in proračuni.

Dr. Triller je bil vprašan koliko let je že v deželnem odboru in kak referat ima. Dr. Triller je odgovoril, da je dež. odbornik pet let in da ima referat orožništvo. Cesar: To me veseli.

Dež. odbornika Zajca je vprašal cesar, kedar je bil vpoklican in kje služi. Cesarica ga je vpraševala, ako so težke bolezni.

Zupana dr. Tavčarja je vprašal cesar koliko časa je državni poslanec. Zupan dr. Tavčar je odgovoril, da ni državni poslanec, deželni poslanec je pa že 30 let in zupan ljubljanski pet let. Cesar se je zelo zanimal za aprovizacijo vprašanje in je končno zopet posebno povdarjal junaštvo 17. pp. Dr. Tavčar: Vaše Veličanstvo pa tudi naš 27. domobranski pešpolk je lep polk ter se je tudi izredno odlikoval.

Dr. Ravnihiarja je vprašal cesar koliko časa je deželni poslanec. Dr. Ravnihiar: Veličanstvo tri leta, zastopam pa deželno stolno mesto Ljubljano v državnem zboru, katerega poslanci hrepene po tem, da bi delali v državnem zboru. Cesar se je nasmešnil in rekel: »Tudi to se bo napravilo!« (»Das wird sich schon geben!«)

Predsednika trgovske in obrtne zbornice Kneza je vprašal cesar koliko časa je predsednik trg. in obrtne zbornice. Zanimal se je tudi za žitno trgovino, o kateri je rekel, da so sedaj pač slabi časi zanjo, pa bodo prišli že boljši časi. Predsednika obrtnega pospeševalnega urada Kregarja je cesar izpraševal o obrtnih razmerah.

Poslanca Pibra je vprašal cesar, katere okraje zastopa in s čim ljudstvo živi. Poslanec Piber mu je odgovoril, da v njegovem volilnem okraju preživlja ljudstvo večinoma poljedelstvo in živinoreja, ki je zelo razvita. Naše dobro ljudstvo hrabro peto armado podpira kar le more. Cesar je odgovoril, da to dobro ve, in da ve, da je ljudstvo dobro.

Poslanca Zurca je cesar vprašal, koliko let je poslanec in zupan in opetovano povdarjal: »Lepo, lepo!« ko je Zurec povedal, da županuje že 21 let. Isto je povdarjal poslancu Vehovcu, ko je izvedel, da županuje že neprestano 22 let.

Vrhniškega župana Tršarja je vprašal cesar, koliko let je zupan in ali je tudi v deželnem zboru. G. Tršar je odgovoril, da je župan šest let in da je načelnik cestnega odbora. Župana in svetnika trgovske zbornice Hafnerja iz Škofje Loke je vprašal cesar, koliko časa načeljuje cestnemu odboru ter je pristavil: Sedaj imate težko delo, ker je veliko vojakov in ceste se zelo obrabijo. Zupan Hafner: Vaše Veličanstvo, delavci se lahko dobe, ker so etapne ceste. Načelnika Mejača je istotako vprašal, iz katerega okraja je, koliko časa je v cestnem odboru in koliko časa načeljuje. Načelnik Mejač: 25 let v cestnem odboru. Isto je vprašal župana Belca. Poslanca Zabreta je vprašal, ali je veliko dela. Poslanec Zabret: Vaše Veličanstvo, veliko radi cestnega prometa. Župana Doltarja je cesar vprašal, kako je z aprovizacijo. Zupan

Doltar je odgovoril, da je v njegovem okraju še precej dobro. To je cesarja očitno veselilo, razveseljen je vskliknil županu Doltarju slovensko: »Dobro!« in je pristavil nemški: »To me neizrečeno veseli!«

Dr. Krisperja je vprašal cesar: Ali je tujski promet zelo razvit? Dr. Krisper: Se zelo dviga in je dobro organiziran, samo sedaj so slabe razmere, zato delamo s finančnim ministrstvom na podporo hotelov. Cesar je pritrdil in se za to zelo zanimal, nakar je dr. Krisper si še dovolil Njeg. Veličanstvu poročati, da deželna centrala za domače varstvo zelo uspešno deluje, da se snuje vojni muzej za junaško armado ob Soči, ki naj našim potomcem priča o nje junaštvu, ki pa bo viden spomenik tudi tujcem in inozemcem naše zvestobe in požrtvovalne udanosti do cesarja. Cesar: To je jako lepo! Poslanca Mihelčiča je izpraševal cesar, kje je služil pri vojakihi. Tudi cesarica je g. poslanca Mihelčiča odlikovala z vprašanjem in ko je poslanec Mihelčič pojasnil delo svojega občinskega referata, sta se cesar in cesarica prijazno poslovila z vzklikom: »Lepo, zelo lepo!«

Zelo dolgo se je cesar razgovarjal s poslancem knezom Windischgratzom, katerega je izpraševal po raznih familijarnih zadevah in o kraški burji. Barbota je cesar izpraševal o njegovih vojaško službenih zadevah, barona Apfaltrerna je vprašal, koliko časa je poslanec, koliko ima kaj posestva in o težavah kmetijstva. Kočevskega župana Loya je cesar vprašal, ako so v njegovem kraju samo Nemci in ko mu je župan Loy to potrdil, je cesar rekel: »Kaj ne, to je nemški otok«. Na vprašanje, zakaj se sedaj vidi tako malo Kočevarjev, je g. Loy rekel, da so večinoma v Ameriki. Poslanca Galleta je cesarica vprašala, kje je posestnik.

Ko sta se cesar in cesarica po končanem cerklju poslovila od odposlanstva in sta že stopila do vrat, so še enkrat jima zadoneli hvaležni »Živio« klici. Cesar in cesarica sta se še enkrat obrnila in se smehljajoč zahvaljevala.

Sprejem naše deputacije po cesarju in cesarici je napravil na vse navzoče globok in trajen vtis, ki ga nihče ne bo pozabil, kdor je imel srečo biti član tega zgodovinsko važnega poslanstva. Dežela Kranjska in vse njeno prebivalstvo je globoko hvaležno za izredno milost, s katero je bilo danes sprejeto naše odposlanstvo. Program, ki ga je tolmačilo danes naše odposlanstvo na Dunaju, je bil in bo vedno program celega našega naroda. Naš narod bo zato iskreno pozdravljajl impozantni skupni nastop najboljših svojih mož pri tej krasni patrijotični manifestaciji kot jasen dokaz, da je avstrijska misel tisto, kar naj nas na jugu združuje v srečo našega naroda in v najboljšo obrambo vsem Slovencem drage Avstrije!

Seja kranjskega dež. odbora na Dunaju.

Dunaj, 31. jan. 1917.

Prebere in soglasno se odobri nagovor deželnega glavarja na Njega Veličanstvo pri današnjem poklonilnem sprejemu.

Povodom današnjega sprejema kranjske poklonilne deputacije pri Nj. Veličanstvu ter v večni spomin tega velepomembnega dogodka se soglasno sklene: **Ustanovi se posebni zaklad kot ustanova »za otroka« v okviru akcije, ki stoji pod Najvišjim protektoratom**

kaj dni po njej. Ob največji razdalji 12. februarja ga bo težko najti, ker je takrat nad 20 stopinj pod ekvatorjem in zato prav nizko nad obzorjem. Videl bi se zjutraj, ker vzhaja tedaj pičlo uro pred solncem. V začetku meseca se nahaja Danica blizu njega, 20. februarja pa bo zjutraj mesec v sredi nad Venero (na levi) in Merkurjem (na desni). Mesec bo tedaj prav ozek srp, en dan pred mlajem. Le če bi bilo nad obzorjem popolnoma čisto nebo, bi jih bilo mogoče najti z daljnogledom, ker stoje že vsi trije v jutranji zarji.

Venera se bliža vedno bolj solncu. V začetku meseca vzhaja eno uro pred solncem, na koncu meseca še na pol ure. V začetku meseca se bo videla še nekaj dni, potem se skriva v jutranjo zarjo, pride 26. aprila za solnce in bo šele proti koncu junija kot Večernica stopila iz večerne zarje.

Mars je sedaj še na levi od solnca in se premiče počasi na levo, solnce pa hiti za njim, ga doide 28. februarja in pusti za seboj. Do začetka julija bo toliko zaoštal za solncem, da se bo pred solnčnim vzhodom pokazal na nebu.

Jupiter je v Ovnju in vozi na levo. Dne 28. februarja pride v konjunkcijo z največjo Ovnovo zvezdo: ta zvezda, Jupiter in Severnica bodo v ravni črti. Zahaja 1. februarja ob tri četrt na polnoč in 28. februarja pred pol 11. uro zvečer.

Saturn vozi na desno, pa prav počasi, in je s Kastorjem in Poluksom skoro v ravni črti. Dne 5. februarja pride okoli 8. ure zvečer mesec prav blizu

njega. Zahaja 1. februarja ob tri četrt na 7. uro zjutraj, zadnjega malo pred 5. uro zjutraj.

Solnčna pot po ekliptiki proti vzhodu je v februarju vsak dan bolj strma. Prvi dan se vzdigne solnce za 17 krogovih minut, zadnji dan pa že skoro za 23 in stoji zadnji dan 9 stopinj višje kakor prvi dan. Vsaka izmed teh stopinj prinese več svetlobe in toplote. V Rimu že Svečnico pozdravljajo kot prvi pomladni dan, nam pa še sveti Matija led razbija. V Ljubljani vzhaja solnce 1. februarja ob 7. uri 26 minut, in 28. februarja ob 6. uri 45 minut; zahaja 1. februarja ob 5. uri 6 minut, dne 28. februarja ob 5. uri 46 min. Od začetka do konca meseca zraste v Ljubljani dan za 1 uro 21 min.

Luna stoji prvi in zadnji dan najvišje na nebu (25½ stopinj nad ekvatorjem), 16. februarja pa najnižje (25½ stopinj pod ekvatorjem), je 6. februarja najbolj oddaljena od zemlje in se ji 21. najbolj približa, 7. februarja je polna in se 21. ob 7. uri 9 minut zvečer premladi.

Algolovi mrki se vidijo: 4. ob 3. uri zjutraj, 7. o polnoči, 9. ob 9. uri zvečer, 12. ob 6. uri zvečer, 24. ob 9. uri zjutraj in 27. ob 2. uri po polnoči. Kakor Algol mrka tudi Lambda v Biku. To je mala zvezdica, ki se nahaja pred brani podobno Bikovo glavo, ko da bi to brano vlekla za seboj. Mrkne iz istega vzroka kakor Algol na 395 dni. V februarju se bodo njegovi mrki videli 6. ob 4. uri 30 minut zjutraj in potem vsake 4 dni manj 1 uro 8 minut.

Njenega Veličanstva cesarice Cilte. Sklene se predložiti prošnjo na Najvišje mesto, da sme nositi ustanova ime »Cesarice Cilte kranjska deželna ustanova za otroka«. Kot začetna temeljna glavica se določi svota 100.000 K iz deželnih sredstev. —

Učitelstvu se dovoli vojna draginjska podpora v oni izmeri kakor zadnjič; podpora za otroka pa se zviša od 15 na 20 K, provizorno učiteljstvo prejme enako drag. podporo, kakor definitivno učiteljstvo t. j. v izmeri 80 K. — Deželni glavar se pooblasti, da nakaže primerni znesek kot prvo pomoč po potresu prizadetemu prebivalstvu Krškevasi na Dolenjskem.

»Soči« posvečena generalnemu polkovniku pl. Borojeviću.

Skladatelj P. Hugolin Sattner je posvetil »Soči« gener. polk. pl. Borojeviću z naslednjim pismom.

Vaša Ekszellenca!
Visokorodni gospod generalni polkovnik!

Znano Vam je, da je naš slavni slovenski pesnik, Simon Gregorčič, leta 1863 zložil pesem »Soči«, v kateri je s prerodskim duhom napovedal sedanje boje ob Soči zoper verolomnega sovraga naše drage in nad vse ljubljene domovine. Oduševljen od mnogih odličnih strani sem zložil to pesem za soli, zbor in veliki orkester in skladbo izročil »Glasbeni Matici« v proizvodnjo.

Ekszellenca! Božja previdnost in cesarjeva milost je Vas postavila na čelo soške armade. Z obudovanjem vrednih junaštvom in železno vstrajnostjo, ki išče v zgodovini svoje vrste, ste zadržavali ob Soči sovražne sile in obvarovali Avstrijo in slovenske pokrajine vпада zemlje lačnega sovražnika. Z globokim spoštovanjem in srčno hvaležnostjo nosi vsak Slovenec Vaše ime v svojem srcu.

Dovolite tedaj, Ekszellenca, da to svoje skromno delo posvetim Vam, slavnemu poveljniku soške armade, in Vas vljudo prosim, da blagovolite sprejeti posvetitev. Delo samo se Vam bo izročilo, kadar pride v tisek. — Kantata »Soči« se bo, ako ide po sreči, uprizorila dne 7. in 8. februarja, in jako bi veselilo mene in cel narod, ko bi mogli počastiti uprizoritev s svojo navzočnostjo.

Z največjim spoštovanjem Vaši ekscelenci prepokorni sluga

P. Hugolin Sattner, skladatelj.

V Ljubljani, dne 24. jan. 1917.

Nato je došel odgovor:

Prečastiti gospod!

Zahvaljujem se Vam srčno za prijazen dopis z dne 24. t. m. in za namen posvetiti meni uglasbo pesmi »Soči«.

Sprejem radovoljno posvetitev, obžalujem pa živo, da z ozirom na položaj ne morem zapustiti svojega mesta, ter mi je tako nemogoče prisostvovati uprizoritvi kompozicije.

Pozdravljam Vas najtopleje ter bivam Vam vdani

Borojević, g. o.

dne 29. jan. 1917.

Poostrena podmorska vojna.

Zastopniki dunajskega in inozemskega časopisja so bili 31. t. m. ob 6. zvečer povabljeni v zunanje ministrstvo, kjer so jim naznanili, da sta osrednji velešili z noto obvestili nevtralce o poostreni podmorski vojski. Izjavilo se jim je nato:

Osrednje velešile so se po treznem premisleku končno odločile, da odločno končajo vojno. Ker to ni šlo mirnim potom, se bodo poslužile zdaj najučinkovitejšega sredstva, dasi se ve, da bo ta ukrep nevtralce neprijetno zadel. Sicer pa blokirajo nevtralce tudi sovražniki osrednjih velešil; če jim je po osrednjih velešilah zdaj odrejeni ukrep neprijeten, ne moremo ničesar storiti. Čakali smo do danes do skrajnosti. Do skrajnosti so šle osrednje velešile v mirovni ponudbah in tudi potem, ko so bile odklonjene.

Zdaj se prične poostrena podmorska vojna. Samoposebi je umljivo, da se ta ukrep ni storil lahko in da se je zanj posvetovalo zelo dolgo časa. Sicer naj se pa tudi ne misli, da se nahajamo v zelo težavnem položaju, ker velik del nemške mornarice z velikim admiralom Tirpitzem na čelu je zahteval že pred dvema letoma poostreno podmorsko vojno. Ker smo se le odločili za ta korak, potem ko smo prej vse trezno premislili, smo zdaj odločeni, da okrajšamo vojno z vsemi sredstvi, s katerimi razpolagamo. Vse smo premislili, kar lahko sledi, trdno smo odločeni, da prevzamemo vso odgovornost.

Nota avstrijske vlade.

Dunaj, 31. jan. 1917.

Ker so sovražniki ostro odklonili mirovno ponudbo osrednjih velešil in ker je zato potrebno, da se nadaljuje vojna z

močnejšo silo, je sklenila avstrijska vlada sporazumno z berlinskim kabinetom, da prične s 1. februarjem podmorsko vojno v poostreni obliki in da v določenem zaprtjem ozemlju okoli Velike Britanije, Francije in Italije kakor tudi na vzhodnem Sredozemskem morju prepreči ves promet na morju.

Zunanji minister grof Czernin je poslal vsem nevtralnimi državam noto, ki izjavlja, da so Avstrija in njeni zavezniki, ki so sprejeli za obrambo svojega obstoja in življenjskih koristi avgusta 1814 vsiljeno jim vojno, v tridesetih vojnih mesecih dosegli take uspehe, da v isti meri, v kakršni so bili uničeni sovražni osvojevalni načrti, smatra lahko Avstrija in njeni zavezniki, da so doseženi njeni zgolj obrambni smotri vojske. To zmerno izpoznanje in želja, da se omeji nadaljnje brezplodno prelivanje krvi, je povzročilo mirovno ponudbo štirih zveznih držav. Njih sovražniki, oslepljeni po domnevi, da bi le še usodo njim na korist obrnili, so ostro to ponudbo odklonili in so stali take zahteve za mir, s katerimi hočejo vreči popolnoma štirizvezne države in jih uničiti. Bog in svet pričata, čegava je krivda na nadaljevanju vojske.

Nasproti namenu sovražnikov, da uničijo voje Avstrije in njenih zaveznikov in njih brodovje, da izstradajo prebivalstvo, se mora nadaljevati vojna na suhem in na morju z vsemi, tudi z najostrejšimi orožji. Pomnožena uporaba vseh vojnih sredstev more edino okrajšati vojno.

Sovražniki so že do zdaj stremili za tem, da bi preprečili Avstriji in njenim zaveznikom promet na morju in da bi tem državam odrezali vsak dovoz. Kakor na drugih morjih, so tudi na Adriji celo bolniške ladje kakor tudi neoborožene osebnene ladje brez prejšnjega svarila torpedirali. Avstrija in njeni zavezniki bodo odselej tudi s svoje strani uporabljali isto metodo; Veliko Britanijo, Francijo in Italijo bodo odtrgali od vsakega prometa na morju in bodo v ta namen od 1. februarja 1917 v določenem zaprtjem ozemlju preprečili vsako plovbo ladij z vsemi sredstvi. Nota označuje s priloženimi zemljevidi natančno zaprto ozemlje okoli Velike Britanije, Francije in Italije in na vzhodnem Sredozemskem morju, kjer se bo od 1. februarja brezobzirno nastopilo z vsem orožjem nasproti vsakemu prometu na morju in izjavlja, da bodo nevtralne ladje, ki bodo tam vozile, storile to na lastno nevarnost.

Če se je tudi poskrbelo za to, da bodo določen rok čuvali nevtralne ladje, ki so se 1. februarja med vožnjo v pristanišča jim približale, se le nujno svetuje, naj se z vsemi razpoložljivimi sredstvi posvare in obrnejo.

Nevtralne ladje, ki se nahajajo v pristaniščih zaprtega ozemlja, lahko z isto varnostjo še zapuste zaprta ozemlja, če odplovejo po najkrajši poti v svobodna ozemlja pred 5. februarjem.

Tudi to je sklenila Avstrija z namenom, da z uspešnimi vojnimi sredstvi skrajša boj in da se približa miru, za katerega si predočuje razločujoč se od svojih sovražnikov, zmerne pogoje brez uničevalnih misli, prekoslej je preveča namen, da končni smoter te vojske ne morejo tvoriti osvojitve, marveč svoboden zagotovljen razvoj lastne kakor tudi drugih držav.

Popolnoma zaupajoč preizkušeni hrabrosti in vrlosti svojih vojnih sil na suhem in na morju vstopajo zvezne velesile s trpko odločnostjo, a tudi z gotovostjo v bodoči resni čas boja, da bo dovedel do uspeha, ki bo končno odločil večletno borenje in tako upravičil žrtve na blagu in krvi.

Amerikemu veleposlaniku se je vročila nota s pristavkom, ki izjavlja, da je avstrijska vlada vsebinsko pomembne poslanice Wilsonu, senatu, katero preveča visoka pravstvena resnost, pozorno proučila. Ne zakriva si, da gre Wilsonu za vzvišene smotre, a mora predvsem pribiti, da je njegova želja pripraviti trajen mir, za zdaj že preprečena z odklonitvijo mirovne ponudbe Avstrije in njenih zaveznikov s strani sovražnikov.

Nemška nota.

Berlin, 31. jan.

Vlada je vladi Združenih držav ameriških poslala noto, v kateri pravi, da se načela Wilsonove poslanice v velikem obsegu krijejo z nemškimi načeli in željami. V prvi vrsti pravica samoodločitve in enakopravnosti vseh narodov, zato bi z odkritosrčnim veseljem pozdravila svobodo Ircev in Indijcev. Ravno tako je Nemčija proti zvezam, ki gonijo narode v tekmovalne za moč. Rada bi sodelovala, da se zabrani bodoče vojne. Svoboda morja in odprta vrata sta bila vedno vodilni načeli nemške politike. Mirovna ponudba osrednjih držav ni šla za tem, da bi uničila ali razkosala nasprotnike.

Glede Belgije je kancler pred malo tedni izjavil, da je Nemčija nikdar ni mislila vtelesiti svoji državi, ampak samo poskrbeti, da ne bo služila sovražnikom pri njihovih sovražnih namenih. Mirovni poizkus se je razbil na osvajačelnosti štirih zaveznikov. Vsled novega položaja se je

tudi Nemčija morala odločiti drugače. Anglija vstaja pri svoji izstradalni vojni in vsak dan so žrtve strašnejše. Nemčija mora zato porabiti vsako orožje, in opustiti vse omejitve pomorskega vojevanja. Upa, da bo Amerika nepristransko sodila o tem novem položaju. Noti je priložena spomenica o nameranih novih vojnih odredbah.

Pomorska vojska.

Norveška parnik »Argo« je zavozil na mino in se je potopil. Utonili so kapitan in 8 mož, a so jih rešili. Parnik »Falcon« so Nemci potopili na severni obali Španske. Reuter poroča, da se je angleška pomožna križarka »Laurentica« potopila, ker je pri severni obali Irske zavozila na mino. Posadka je štela 475 mož; 260 jih je utonilo. Francoski generalni štab objavlja 30. jan. poročilo francoskega mornariškega ministrstva o potopu ladje »Amiral Magon«, ki je vozila 900 mož. Potopil jo je 25. jan. neki sovražni podmorski čoln. Ladja se je potopila v 10 minutah; 809 mož so rešili.

Madžari proti izjavam dr. Korošca in dr. Šusteršiča.

Nedeljski »Pesti Naplo« se bavi s pismi dr. Korošca in dr. Šusteršiča ter piše dobesedno:

»Mi Madžari ne pišemo nobenih pism. S tem pa nočemo reči, da čutijo nekatere slovanske skupine od časa do časa potrebo, napraviti samim sebi spričevalo lojalnosti. Mi ne govorimo (?) in ne pišemo (?) ničesar. Madžarski narod se ne dopisuje z grofom Czerninom. Čeprav smo slabi (?) v pisanju, vendar smo si vzeli toliko truda, da iz gotovih knjig proučimo najnovejšo označbo »hrvatsko-slovenskega« naroda. In nikjer, v nobeni obliki nismo mogli najti takega naroda. Mi poznamo posebej hrvatski narod in posebej slovenski narod. Nočemo da se niti glede politike pokažemo ignorantom; poznamo etično zvezo, ki obstoji med njima, nasprotno pa ne poznamo niti historičnega (ki v resnici obstoji), a niti državnopravnega zakona (ki obstoji), ki bi združil hrvatski in slovenski narod v edinstveni pojem. Pa kadar ne obstoji tak zakon, ki bi to dopuščal, ne poznamo niti takega zakona, na katerega temelji bi mogla Korošec in Šusteršič skupno poslati tako izjavo zunanjemu ministru.

Po zakonu je član h r v a t s k e g a sabora madžarski državljani, a član kranjskega deželne zbornice avstrijski državljani. Šusteršič je svoječasno veljal za prijatelja Franca Ferdinanda, za časa vojske ni pokazal znamenja življenja (to v ostalem ni predbacivanje, ker kdor ne zna nekaj reči, naj molči); sedaj za časa Czerninove ere se je zopet zavedel in zopet je izpregovoril. On je avstrijski državljani, brezdvomno tudi lojalni, pa je njegova stvar, zakaj se je s svojo izjavo lojalnosti obrnil na grofa Czernina a ne na avstrijskega ministrskega predsednika. Sicer se pa to nas ne tiče. Bolj nas zanima, zakaj se je hrvatski poslanec dr. Korošec, ki je ogrski (?) državljani, obrnil na grofa Czernina, a ne na kraljevskega ogrskega ministrskega predsednika, kakor so to storili svoječasno rumunski sodržavljani. In zakaj ni gospod Korošec v imenu hrvatskega naroda, ne hrvatsko-slovenskega naroda, ker tak ne obstoji, torej v imenu hrvatskega naroda izjavil, da se hrvatski narod ne nahaja samo pod okriljem habsburške dinastije, ampak tudi pod okriljem krone sv. Stefana? Obenem z izjavo lojalnosti nasproti habsburški dinastiji bi radi našli tudi sledove udanosti in zvestobe nasproti sveti ogrski kroni, tem bolj, ker zvestoba nasproti madžarski kroni in madžarskim zakonom samo uvršča udanost nasproti ogrskemu kralju, pa mislimo, da je Korošec govoreč o udanosti nasproti habsburški dinastiji, mislil na vladarja, kot Karla IV., kralja Ogrske!

Končno: zakaj ni Czernin, ki je tudi ogrski minister, torej odgovoren madžarski zbornici, poučil dr. Korošca, da obstoje gotovi ogrski zakoni, katere bi moral Czernin že tudi uradno poznati in spoštovati. A kaj pravi na to ogrski ministrski predsednik grof Tisza, ki je odgovoren za dejanja zunanjega ministra? Kaj pravi k temu grof Tisza, da je grof Czernin sprejel pismo, ki tako globoko žali naše državno pravo, brez opazke in opombe in brez uradne stroge kritike, katero bi moral izreči nad tem pismom že iz uradne dolžnosti?

Tako »Pesti Naplo«. Omenjenih izjavanj ne moremo komentirati, ker bi bi bili sicer mi zaplenjeni.

Naročajte „Slovenca“!

Odlikovanja.

Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil stotnik 87. pp. Franc Breisach. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: poročnik 47. pp. Alfred Theiner, poročnik 87. pp. Josip Bitenc, poročniki 87. pp. Ivan Fuchs, Alojzij Heindl in Andrej Klemenčič. — Ponovno Najvišje pohvalno priznanje je dobil stotnik generalnega štaba Viktor Breznik. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: poročnik 47. pp. Albin Tomažič, poročnik 87. pp. Viktor Theiss in Iv. Schwarz. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil višji zdravnik 27. dom. pp. dr. Otokar Kačar pri rez. bolnici Tabor v Iglesu. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil sanitetni praporščak 87. pp. Ivan Matoušek. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: desetnik 5. trd. top. p. Gorjup Josip; desetnik Pajk Vinko, predmojster Urbančič Anton in topničar Korel Ivan, vsi trije pri 4. trd. top. p.; tit. četovodja Krese Ferdinand in topničar Semerad Franc, oba pri 3. gor. top. p.; lovec 7. l. baona König Leopold; pešec 87. pp. Kozole Martin; tit. predmojstri: Košič Karel, Pučko Martin in Ručman Josip, topničarij Kandare Feliks, Trčon Fr. Bušek Josip, Bradač Franc, Peternelj Josip, Tršan Ivan in Zimič Anton, vsi pri 7. trd. top. p. — Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil stotnik 4. dom. pp. Vilibald Perko. — Vojno dekoracijo k viteškemu križcu Franc Jožefovega reda je dobil stotnijski poveljnik prost. strel. p. št. VI. Henrik pl. Schollmayer-Lichtenberg. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 27. dom. pp. Severin Cenek. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil poveljnik vođa VI. prost. strel. polj. baona Ivan Rozman. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: stražmojstri Gregor Medved, Franc Vučak, Alfonz Jurše, Ivan Petrovič, Anton Trstenjak, Engelbert Jančič in Alojzij Podplatnik, vsi pri 6. dež. orož. pov. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: poročnik 47. pp. Franc Maly, višji zdravnik dr. Pavel Avramović, pri 8. garn. bolnišnici in asist. zdravnik 87. pp. Adolf Hofbauer. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil rač. podčastnik 7. pp. Ivan Kampič. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste sta dobila pešec Rakovec Ivan in stotnijski trobentač Tomažič Andrej, oba pri 87. pp. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil lovec 7. lov. baona Blizjak Avgust. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: poddes. Glavan Ivan, tit. poddes. Rekel Anton in pešec Pavlinč Anton, vsi pri 17. pp.; pionirji Potočnik Josip, Sečan Andrej in Mikovič Nikolaj, vsi pri mostni stotniji št. 4/1; desetnik 7. trd. top. p. Strnad Karel; patr. vodji Male Tomaž in Nedog Franc, dragonec Stopar Marko, Oven Matija, Hvala Rudolf, Gerbec Franc, Gruđen Anton, Mikolič Stefan, Oremus Gregor, Meško Jakob, Makuc Tomaž, Šoštar Josip, Zirovnik Anton, Košenina Ivan in Štrupek Franc, vsi pri 5. drag. p.

Potres v Brežicah.

O potresu v Brežicah nam poroča očividec: Bil sem ravno na cesti. Nenadoma sem začutil tako silen sunek, da sem skoro izgubil zavest. Grozno treskanje in prasketanje in že so padli s številnih hiš dimniki, opeke in omet na tla. Mesto je po malo minutah nudilo žalostno sliko. Nobena hiša ni ostala cela, zidovi so močno razpokani in skoz razpokane se vidi v stanovanja. Ljudje so takoj bežali iz hiš. Strah in zmešnjava je bila splošna. Oblast je takoj odredila, da vsi zapuste stanovanja. Prebivalci so deloma bežali na kolodvor in se nastanili v železniških vozovih. Za drugi del prebivalstva so postavili šotore. Mnogo jih je bežalo v sosednje vasi, veliko se jih je pa odpravljalo z železnico v razne kraje. V ponedeljek ob pol 12. uri je bil drugi sunek. Ponoči sem čutil še nadaljnjih 11 sunkov, ki so pa bili veliko slabejši kot prvi.

Z druge strani se nam poroča: Potresni sunek je bil za Brežice katastrofalni. Hiše so se strahovito stresle, podirale so se stene, padli so dimniki. Nekatere hiše so le še žalostne razvaline. Zvonik župne cerkve se je na pol podrli. V mestu je ni hiše, ki bi bila ostala nepoškodovana. Prebivalstva se je polastila strahovita panika. Vse je bežalo in akoravno se sunek ni več ponovil in je vladal silen mraz, se ni nihče upal vrniti v hiše. Kolikor se vé so bile pri katastrofi 4 osebe ubite, mnogo pa je ranjenih. Brežice so danes žalostna razvalina — beda je velika.

Iz Maribora so poslali v Brežice 200 železniških voz, da se v njih nastanijo ljudje, ki so brez strehe. Mesto je popolnoma izpraznjeno. Vojaštvo je postavilo šotore. Vojaške in civilne oblasti so takoj uvedle vse odredbe za pomožno akcijo.

Teharje pri Celju. Močan potres smo čutili ob 9. uri 30 minut zjutraj in ob 11. uri 30. minut predpoldne. Prvi v smeri: vzhod-zahod, drugi: jug-sever. Za posebne poškodbe še ni znano.

Gornji Grad. Danes, dne 29. t. m. ob ob četrt na 10. uro je bil močan potresni sunek, kateri je trajal par sekund. Ravnotako zopet ob pol 12. uri dopoldne, vendar je bil slednji nekoliko lahkejši. Snega imamo tukaj po dolini čez 1 m, po hribih pa čez dva metra.

Sevnica, 29. jan. Tukaj se je danes čutil močan potresni sunek okrog 9. ure 24 minut. Drugi potresni sunek je bil ob 11 uri 28 minut predpoldan. Ljudje so bili zelo v strahu.

Zg. Tabinj, 29. jan. Danes ob pol 12. uri dopoldne smo čutili tu precej močan potres, ki je trajal kake 4 sekunde. Najprvo je bil bolj navpičen, stresajoč sunek, proti zadnjemu pa je bilo čutili, kakor da nas ziblje od severovzhoda proti jugozahodu. Na stenški uri je glasno zabrnela struna za bitje, uteži so se majali 20 minut.

Kostanjevica, 29. jan. Tu sta bila danes dva močna potresna sunka, prvi krog 9. ure 20 minut, drugi krajši ob 11. uri 30 minut. Pri mnogih hišah je odletelo več ali manj beleža, pri nekaterih nekaj ometa od stropa. — Drugih nesreč ni.

Sv. Križ pri Kostanjevici, 29. jan. Ob 10. uri 22 minut smo čutili silno močan potresni sunek združen s podzemljskim bobnenjem. Temu je sledil drugi ob 11. uri 28 minut le nekoliko šibkejši. Smer je bila baje od zahoda proti vzhodu. Večje škode razen da je razpokalo staro zidovje in odletel omet, hvala Bogu ni. — Sneg je velik in sneži se neprestano naprej. V nedeljo smo imeli 8 stopinj mraza, v ponedeljek 5 stopinj podnevi.

Rudolfovo, dne 29. t. m. ob pol 10. uri dopoldne je bil tukaj tako močan potres, da so okna in vrata šklepetala in da so se posamezni kosi sobne opreme zibali. Dva potresna, približno štiri sekunde trajajoča sunka, sta imela smer od zahoda proti vzhodu. Potres ni povzročil nikake škode.

Leskovec, 29. januarja. Dva potresa, prvi ob 9. uri 30 minut, drugi ravno čez 2 uri. Prvi je bil silen. Ljudje so zbežali na ceste, tudi vojaki bolniki iz šolskih bolnic. Mnoge hiše imajo razpoke — pri eni hiši se je dimnik podrli, pri drugi strop. — Drugi sunek je bil ob pol 12. uri, bolj kratek, pa še silnejši. Pri tem je na župnišču padel dimnik na streho in mnogo škode napravil, tudi v župnišču je spodnja soba dobila razpoko. Na župni cerkvi se je zvonik tako zibal, da je bilo videti, zdaj bo na tleh. V cerkvi sami je padlo veliko ometa in je slikarija poškodovana in so tudi tuintam razpoke. Prezbiterij ni poškodovan, tudi veliki oltar ne. Sreča, da je to bilo podnevi, ne ponoči v temi. — Kdaj bomo dobili kaj petroleja, ali da bi vsaj sveče imeli, in tako smo cele noči brez vsake svetlobe — in taka nesreča naj se zgodi v temni noči, v taki zimi. — Dne 30. jan.: Sinoči ob pol 11. uri precejšen, danes ob 6. uri v jutro rahel sunek.

Nemški državni zbor.

Nemški kancler o položaju.

Berlin, 31. jan.

Danes je imel sejo glavni odbor, h kateri so bili povabljeni brzojavno tudi nečlani, kar je nekaj nenavadnega. Vse je napeto čakalo kanclerjeve izjave. Ta je govoril sledeče:

Na našo mirovno ponudbo so nasprotniki odgovorili, da hočejo govoriti le o takem miru, katerega oni narekujejo. Tako je sedaj jasno vprašanje krivde za nadaljevanje vojne, pa tudi naša naloga. O sovražnih mirovnih pogojih nočemo razpravljati; sprejeti bi jih mogel le popolnoma poražen narod. Sedaj je parola: boj!

Mi soglašamo z mnogimi Wilsonovih načel: svoboda morja, odprava sistema ravnotežja sil, enakopravnost narodov, odprta vrata. Kakšni pa so ententni mirovni pogoji? Nemčiji naj se uniči njeno brambeno silo, vzame Alzacijo in vzhodne dežele, donavska monarhija naj se razbije, Bolgariji vnovič uropan njeno zedinjenje, Turčija naj izgine iz Evrope, v Aziji pa naj se razbije. Izzvani smo na boj do skrajnosti. Mi zastavimo vse in zmagali bomo. Vseled vsega tega je tudi odločitev o vojevanju s podmorniki prišla na zadnjo stopnjo.

Z vprašanjem podmornikov smo se bavili trikrat: v marcu, maju in septembru lanskega leta. Vsakikrat sem temeljito razložil vse razloge za in proti, vedno le

za tisti čas, nikdar kot načelni pristaš ali nasprotnik neomejene rabe podmornikov. Vedno sem se oziral na splošen vojaški, političen in gospodarski položaj. V marcu sem rekel, da je vsako sredstvo, ki more skrajšati vojno, najbolj človekoljubno. Tedaj sem povedal, zakaj čas še ni bil zrel. Sedaj pa je prišel trenutek, da se z največjo gotovostjo za uspeh lotimo tega podjetja. Število naših podmornikov se je v primeri z lanko pomladjo bistveno pomnožilo. Druga odločilna stvar je slaba svetovna letina, ki že dela tudi Angliji, Franciji in Italiji resne težkoče. Tudi vprašanje premoaga je med vočno življenjsko vprašanje in na Francoskem in v Italiji je že kritično. Za Anglijo pride še v poštev dovoz rud za strelivo in les za rudnike. Še huje so težave sovražnika vsled pomankanja ladijskega prostora nič manj za Anglijo kakor za Francijo in Italijo. Za nas pa so od tedaj odpadle nevarnosti podmorske vojne.

Položaj na bojišču.

Kancler razpravlja o splošnem političnem položaju in nadaljuje:

Pred malo dnevi mi je Hindenburg opisal položaj: Naša fronta je povsod trdna; povsod imamo potrebne rezerve, razpoloženje je pri četah dobro in zaupljivo, vsled splošnega vojaškega položaja smemo prevzeti vse posledice neomejenega bojevanja s podmorniki. Admiralski štab in visokomorska mornarica sta trdno prepričana, da bomo s tem orožjem Anglijo pripravili do mira. Naši zavezniki soglašajo z našimi nazori. Avstroogrška se nam tudi praktično pridružuje. Ameriki nudimo zavarovan osebni promet z gotovimi angleškimi pristanišči.

Nato je kancler prebral noto in končal: Nikdo si ne bo zakrival oči pred resnostjo našega koraka. Že od 4. avgusta 1914 vemo, da gre za naše življenje. Brezmejni potoki krvi niso sprali našega »Moramo in moremo«. Če se sedaj odločimo za najboljši in najostrejši orožje, nas vodi samo trezen premislek vseh okoliščin in trdna volja, da svoj narod rešimo iz stiske in sramote, ki mu jo določajo sovražniki. Uspeh je v višjih rokah. Kar pa zmore človeška roka, da ga izsiliemo za našo domovino, tega nismo zamudili; vse se bo storilo.

Poljske vesti.

Poljski državni svet.

Lvov, 31. jan. »Gazeta Poranna« poroča: Eksekutiva poljskega državnega sveta se je že konstituirala. Obstoje iz osmih članov pod predstvom kronskega maršala. Referati so razdeljeni takole: Nauk in bogočastje: Mikulowski-Pomorski; pravosodje: Bukowiecki; poljedelstvo: Janicki; splošne zadeve: grof Rostvorocki; notranje zadeve: Lempicki; javna dela: Kunowski; armadne zadeve: Pilsudski.

Visla.

Visla je glavna naravna prometna žila Poljske. Sicer je za parnike plovna že pod Krakovom, a vendar je plovba po Visli razmeroma malo razvita. Poljski gospodarski krogi se živahno pečajo z vprašanjem, kako bi plovbo povzdignili. Strokovnjaki trdijo, da je treba zlasti več izobrazbe za čolnarje in kapitane trgovskih parnikov. Temeljita regulacija še ne bo kmalu mogoča, pač pa bi se lahko takoj z vidnimi znamenji zaznamovale vse plitvine, da se jih morejo ladje izogibati; poskrbe naj se stroji, ki bodo odstranjali najnevarnejše plitvine. Poljsko gospodarstvo bi se lahko zelo dvignilo, ako se bolje izrabijo tako močno naravno prometno sredstvo kakor je Visla. Poljaki se na vseh poljih živahno gibljejo in pripravljajo vsesestransko podlago za samostojno državo.

Velika Varšava.

Varšava se je nenavadno hitro razvila v veliko milijonsko mesto. Kot važno križišče železnic in drugih prometnih sredstev ob Visli ima vse pogoje za rast in napredek. Doslej so napredek ovirale ruske utrdbe. Odkar so se utrdbe po odhodu Rusov opustile, so se mogla združiti predmestja z glavnim mestom. Če bo Varšava še vnaprej tako napredovala bo v 25 letih štela nad dva in pol milijona prebivalcev. Zato je treba resno misliti na primeren načrt, po katerem naj se mesto razvija. Varšavski arhitekti so mestni upravi predložili načrte, kjer so določili prostore za večje glavne zgradbe, kolodvore, pristanišča, tržnice, ceste in železnice. Varšava je po pravici glavno mesto Poljske, ker ni samo politično, ampak tudi gospodarsko-trgovsko središče.

Poljaki na Vestfalskem in ob Renu.

Mladi poznanski znanstvenik dr. Wachowiak je izdal obširno znanstveno delo o Poljaki v nemških obrtnih in rudniških okrožjih. Na podlagi uradne statistike in zasebnih preiskav je dokazal, da je na Vestfalskem in ob

Renu leta 1914 prebivalo do pol milijona Poljakov. Poljske naselbine sredi Nemcev so ohranile poljski narodni značaj; poljski naseljenci so politično in kulturno zelo zavedni in jako dobro organizirani, imajo veliko število društev in dobro časopisje. Poljsko ljudstvo je sredi najnaprednejših nemških pokrajin pokazalo izredno živahnost in žilavost ter sposobnost za vsestranski napredek.

Grof Czernin o mirovni ponudbi osrednjih velesil.

Dunaj, 31. januarja. (K. u.) Zunanji minister grof Czernin je nasproti zastopniku ameriškega časopisa odločno zavrnil trditve ameriških listov, češ da so naši sovražniki v svojem odgovoru Wilsonu naznanili svoje mirovne pogoje, osrednje velesile naj bi pa bile to opustile. Osrednje velesile so na svoje mirovne pogoje v splošnih potezah ravno tako namignile, kakor so to storili sovražniki. Medtem pa, ko se lahko strnejo mirovni pogoji sovražnikov tako, da hočejo teritorialno amputirati Nemčijo in ji vzeti njeno notranje politično samovoljo; razkosati Avstrijo, zmanjšati Bolgarijo in popolnoma uničiti Turčijo, so osrednje velesile izjavile, da ne vodijo osvojevalno, ampak brambno vojsko, jasno in določno so torej označile nasproti napadajočim vojnim smotom sporazuma svoje obrambne smotre. Z izjavo, da osrednji velesile stremijo le za tem, da zagotovijo svoj obstoj in svoboden napredek, so svoje vojne smotre vsaj tako jasno označili, kakor sovražniki. Kateri pogoji so zmernejši in modrejši, kateri bolj zagotavljajo bodočnost Evrope, civilizacijo kakor tudi trajni mir, lahko prepušča minister nepristranski sodbi takih nevtralec, ki jim je blagor vsega človeštva res pri srcu in ki se ne puste voditi po naklonjenosti nasproti temu ali onemu. Minister, ki je izjavil, da mu je na sodbi ameriškega ljudstva veliko, je dalje rekel: Naša mirovna ponudba je bila lojalna, pošteno in pravično mišljena, ni bila nikaka past ali namera, kakor to trde naši sovražniki. Obžalujemo, ker je bila odklonjena, vsak trezno misleči človek pa mora priznati, da se moramo z ozirom na stališče naših sovražnikov, ki enostavno taje upravičenost stoletnega našega obstoja, braniti do skrajnosti, ker nam drugega ne ostane na izbiro. Bodočnost bo dokazala, da smo dovolj silni, da to z uspehom storimo. Tudi sovražniki se bodo prepričali, da ni mogoče uresničiti načrta, ki ga napoveduje o našem uničenju sporazum. Kadar bo prišel veliki, lepi trenutek, da zavzame mirovna misel pravo podobo, takrat bomo pričeli s plemenitim delom miru, da ustvarimo svet, ki nam kakor tudi vsem drugim državam omogoči svoboden razvoj.

Vojska z Rusi in Rumuni.

Ob seretski in donavski črti kaže povišano poizvedovalno delovanje Rusov, da nameravajo nove napade. Južno vreme, ki nastopi na teh odsekih koncem februarja ali začetkom marca, izključuje za več tednov večja podjetja. Operacij večjega obsega potem do druge polovice aprila skoro ni mogoče izvesti. Ker namerava ruski vojni načrt za spomlad 1917 glavno akcijo, še prej pa več postranskih akcij, se bodo boji ob Seretu in Donavi najbrže že v kratkem obnovili. Zdi se, da so za to potrebne sile — okoli 250.000 do 300.000 mož — že pripravljene. V zvezi z nameravanim napadom ob Seretu je sovražnik v torek zopet napadel naše postojanke na gorski zahodni meji Moldave.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 31. januarja. Uradno:

Bojna skupina maršala plem. Mackensena.

Osmanske čete so odbile pri izlivu Sereta močne ruske poizvedovalne čete.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa.

V odseku Mesticeanci so pričeli Rusi zopet napadati. Dva njihova napada sta bila takoj odbita. Pri tretjem napadu smo izgubili neke opirališče južno ceste Valeputna.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Južno Pripjeta nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 31. januarja. Wolff poroča:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Na vzhodnem bregu reke Aa so naskočile naše čete neko rusko postojanko in odbile v nji več močnih ruskih protinapadov. Ujetih je bilo 14 častnikov in nad 900 mož, zaplenjenih 15 strojnih pušk.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa.

Po močnem ognju so Rusi večkrat napadli postojanke ob cesti Valeputna. Dva ruska napada sta izpodletela, pri tretjem naskoku se je posrečilo nekega ruskega oddelku udreti v neko opirališče.

Vojna skupina maršala pl. Mackensena.

Proti Donavi so napredovali močni sovražni oddelki. Osmanske straže so jih pognale nazaj.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 31. jan. Uradno:

Obojestranski artiljerijski oženj ob Donavi krog Isacceje, tu in tam prekinjen z odmor. Sovražni monitorji so iz Sulinskega kanala brezuspešno obstreljevali naše postojanke vzhodno Tulčeje.

Ententini poslaniki zapustili Jassy.

Lugano, 31. januarja. Milanski listi poročajo, da so ententini poslaniki zapustili Jassy in se preselili v Kijev.

Ruske izgube od začetka rumunske vojske.

Köln, 31. januarja. »Köln. Volkszeitung« poroča iz Petrograda: Uradno se je razglasilo, da znašajo ruske častniške izgube od začetka rumunske vojske do 15. januarja: mrtvih 2094, ranjenih 5223, pogrešanih 673, skupno 7990 častnikov. Če vzamemo preizkušeno razmerje, 1 častnik = 60 mož, je izgubila ruska armada v tem času 480.000 mož.

Boji v Macedoniji.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 31. jan. Uradno:

Slabotno artiljerijsko delovanje, na posameznih mestih neznamen oženj iz pušk in strojnih pušk med bojnimi stražami. V ovinku črne uspeša podjetja nemških patrolj, ki so udrele v sovražne jarke, prizadele sovražniku izgube in se vrnile z ujetniki. Naši poizvedovalni oddelki so uspešno delovali severnovzhodno Dojranskega jezera in privedli ujetnike ter prinesli pušk in drugega vojnega plena.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 31. januarja. Wolff poroča: Poizvedovalci so privedli z nekega četovanja v ovinku črne več ujetih Italijanov.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Sarrail osamljen.

Bern, 30. jan. »Berner Bund« poroča: Zveza levega krila Sarrailove armade z Italijani pri Valoni je zopet pretrgana; stališče Sarraila je zato zopet zelo oslabiljeno.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 31. januarja. Uradno:

Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

31. januarja. Na tridentinski fronti in v Karniji od časa do časa artiljerijsko delovanje ob izhodu doline Camonica, v gorovju zapadno od Gardskega jezera in na visokem Putu, med malim Palom in Zellenkofel. Na fronti Julijskih planin je sovražna artiljerija večeraj delovala posebno na Krasu. Naši so krepko odgovarjali in motili premikanja sovražnika na cestah za fronto. Na celotni bojišču vlada izredno oster mrz. Na nekaterih višje ležečih točkah je dosegla temperatura 28 stopinj pod ničlo.

Oklic italijanskim vojakom.

»Popolo d'Italia« objavlja besedilo oklica, katerega so zadnji čas razdelili italijanskim vojakom na fronti. Oklic pravilja mirovno vprašanje in vojne cilje in navdušuje vojake za vztrajen in strasten boj, kateremu bo sledila bližnja zmaga in z njo osvoboditev Tridentinskega, Trsta, Istre in Dalmacije.

V Italiji grozi revolucija?

Curlih, 31. jan. »Tagesanzeiger« pri naša posebno poročilo o preteči revoluciji v Italiji. V Sieni, Longi in Romanu so se že vršile revolucionarne demonstracije.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 31. januarja. Wolff poroča: Močan mrz in sneženje sta omejila bojevanje. Na lotariški meji pri Jelatry je bilo delovanje topništva od

opoldne naprej močno. Zvečer so napadli Francozi del naših postojank. Bili so odbiti.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Priprave za ofenzivo na zahodu.

Basel, 31. januarja. Francoske državne železnice bodo od 1. februarja za 14 dni zaprte.

London, 31. januarja. (Kor. urad.) K francoski armadi poslani dopisnik lista »Times« poroča: Dosedaj so bili Nemci pri vseh večjih ofenzivah na zahodni fronti natančno poučeni, kedaj in kje se bo izvršil napad. Sedaj so pa razmere na francoskem bojišču take, da bo francoskemu vojnemu vodstvu mogoče napasti, kadar in kje bo smatralo za ugodno, ne da bi se sovražniku moralo izdati več, kot lahko posname iz artiljerijskih priprav, predno se prične napad. Tudi to bodo lahko preprečili, če bodo imeli dovolj municije, kajti istočasno obstreljevanje na celi fronti premoti tudi najboljše stratega, ki ga imajo Nemci.

Vpoklic 18letnih na Angleškem.

Amsterdam, 31. januarja. (Kor. urad.) Iz Londona se poroča: Danes so nabili razglas, glasom katerega morajo priti vsi leta 1898. rojeni tekom 14 dni, leta 1899. rojeni pa 30 dni po dopolnitvi 18. leta pod zastave.

Lord Cromer †.

London, 31. jan. Lord Cromer je umrl. Bil je eden najsposobnejših angleških diplomatov, ki si je posebno v zunanji politiki pridobil velikanske zasluge.

Razna poročila.

»Češki Svaz«.

Predsedstvo »Češkega Svaza«, poslanec Stanek, Mastalka in Smeral so imeli razgovor z zunanjim ministrom grofom Czerninom. O razgovoru so poročali klub. Zunanjemu ministru je načelnik poslal pismo, v katerem odločno zavrača ententini cilj, »da osvobodi Čehe izpod tujega gospodstva«. Češki narod vidi tudi svojo bodočnost in temelje svojega razvoja samo pred žezlom Habsburžanov.

Nova Wilsonova nota.

Basel, 31. januarja. Iz Washingtona se poroča: Poslaniki entente so zelo vznemirjeni, ker bo nova Wilsonova nota stavila do vseh vojskujočih se držav vseskozi odločne zahteve.

Potres na Japonskem?

Potresna opazovalnica v Ingenheimu poroča, da je bil 30. t. m. katastrofalen potres najbrže na severnem Japonskem ali pa na slabo obljudenih Kuritskih otokih. Zemlja se je tresla 2½ uri. Škoda je najbrže stvarna.

Primorske novice.

† Msgr. Jan. Nep. Murovec, kanonik goriške nadškofije, je po dolgem bolehanju 31. jan. v Škofji Loki, kjer je bival kot begunec, umrl. Od kar je moral, prisiljen po laških granatah, zapustiti Gorico, ni bil več popolnoma zdrav. Meseca decembra se je moral vleči in zdaj ga je od hude boleznir smrt rešila. Rojen je bil 12. aprila leta 1859. v Podmelcu pri Tolminu, služboval je kot kaplan v Kobaridu, kot vikar v Logeh in Sedlu, eno leto kot župnik pri Sv. Luciji, kot dekan v Cirknem in Črnicah in nazadnje kot stolni kanonik v Gorici. Bil je arhidijakon za slovenski del nadškofije. Pogreb se vrši jutri na Svečnico ob pol 3. uri popoldne na škofjeleško pokopališče.

Novice iz Št. Petra pri Gorici. Župan Fran Černic je dobil daljše poročilo o sedanjem stanju poslopj v občini Št. Peter in okolici. Ker bo občinarje brezdvomno zanimalo, kaj se je zgodilo z njihovimi hišami, smatra kot potrebno, da jim tem potom naznani, kar je zvedel. Na Volčjdragi je posuta terasa, kuhinja in soba hiše Jožefa Bajta, drugo je malo poškodovano; posut je hlev Turela Franca, zidarskega mojstra; nad polovico so zrušene hiše gostilničarja Kodermaca Janeza, Cili Mikel, Gregoriča Ivana, Mavriča Jožefa, Rafaela Mikulusa in Jožefa Bunca. Postaja je uničena. Malo poškodovane so hiše Lovca Antona (2 granati), Rusjana Avgusta (1 granata), Makuca Marija (2 granati), Uršule Hebat (4 granate, dve v streho, dve pa v zidu na vogalu hiše). Neimenovane hiše na Volčjdragi so cele. — V Št. Petru so na polovico zrušene hiše Kogoja Ivana v Zlomkovi dolini; Josipa Jarca na cesti, Jožefa Bizjaka (Pauerjev), Franca Baliča, Sokola Franca, Baliča Štefana in Turela Janeza. Do tal so uničene hiše Čermelja Matije, krčmarja v Bazari, Černica Šandrota na hribu, Jožefa Mavriča, Vižintina Janeza, Pavlina Franca in Pavlina Jožefa, Padovana Antona, Grgulina An-

dreja v Kemperlišču, Merljaka Antona pri železnici, Gorjana Jožefa, p. d. Škaletari. Popolnoma so uničene, tako da ni poznati niti kje da sta stali, hiši Makuca Franca in Baliča Mihaela nad Kemperliščem. Granate in mine so celo kamnje raznesle. Dalje so čisto uničene hiše: Negrič Ane na hribu, vse hiše na Kosiršču, potem spodaj na cesti stoječe od Štefana »Inaka« in njegovih sinov Jožefa in Ludvika ter Cijana Antona. Enako tudi Marteljanca Janeza v jami. Uničena je tudi hiša Markota vrtnarja, redarja Nemica Janeza in Rešiča Andreja. Med temi neomenjene hiše imajo le male poškodbe, brez nje pa ni nobene. Vinogradi in sadno drevje okoli Kemperlišča so uničeni od sovražnih strelcev. Ravnotako je postala žrtev sovražnih strelcev tudi stotletja stara, dežniku podobna županova pinja na Lavžniku, katero so poznali stari in mladi mimoidoči Vipavci, cerkev v Št. Petru nima strehe, le en tram od stropa še visi. Preklana je čez sredo. Kaplanija na trgu je tudi poškodovana, manj županova hiša, ki ima še streho. Enako stoji streha tudi še na grofovi krčmi. Grad grofa Coroninija tudi še stoji, umobolnica je spredaj brez strehe, škofovi zavodi so popolnoma uničeni. — V Gorici se vidi še nekaj civilnih ljudi. Vidi se še pokonci stolpe stolnice, sv. Ignacija, sv. Vida na Placuti in sv. Ivana. — V Renčah je cerkev posuta, v Biljah poškodovana. — V Solkanu cerkev in stolp še stoji. Streha ima veliko luknjo, enako tudi zid. Nibrantova hiša še stoji, pa ima več poškodb. Ob solkanski cesti se vidi še hiše stati, pa so več ali manj poškodovane. V vasi se vidi več hiš pokonci brez strehe, iz daljave se pa ne more razločiti čegave da so.

Vodstvu zaposlovalnega tečaja o. kr. goriških učiteljskih v Ljubljani so darovali za razdelitev med bedne gojence in gojenke tega zavoda: Gospod Josip Prijatelj, c. kr. vadm. učitelj v Gorici, 10 K; g. Anton Jakl, strojar v Gorici, izkupiček od podplatov, 20 K; g. Štefan Schein, bivši gojenec goriškega učiteljskega po g. dr. Kobalu, 10 K. Blagorodnim dobrotnikom se vodstvo omenjenega tečaja v imenu obdarovancev najtopleje zahvaljuje.

Čudovit prizor sta imela priliko gledati poddesetnik Lang in saper Klöbel, oba Nemca, pri poškodbi neke hiše v Št. Petru. Granate so popolnoma porušile hišo Gorjana Jožefa, p. d. Škaletarija. Streha in trije zidovi so se porušili. V preostali še stoječi steni je bilo vzdano okno, v katerem se je nahajal kip Kristusov pod steklenim pokrivalom. Obok nad oknom se je zrušil, spodnja kamenena polica se je nagnila za nad 30 stopinj, tako da je podoba zdrsnila do druge stene okna. Na polico je padlo polno kamenja, a Kristusova podoba s steklenim pokrivalom vred je ostala popolnoma nepoškodovana. Kip s pokrivalom vred so prenesli vojaki v kaverno, kjer so napravili nalašč za to cementiran podzidek.

Dnevne novice.

+ Cesarica imejteljica huzarskega polka št. 16. Cesar Karel je z lastnoročnim pismom imenoval cesarico za imejteljico huzarskega polka št. 16.

Naslovni listki za pošiljanje vsakdanje izdaje se morajo radi pomanjkanja raznih potrebščin porabiti vsi, kar jih je še v zalogi od lanskega leta. Cenjeni naročniki, ki so naročnino že obnovili, naj izvolijo to vzeti naznanje.

+ Sprejem odposlanstev avstrijskih »kmetijskih družb« pri cesarju Karlu se je vršil včeraj popoldne na cesarskem dvoru na Dunaju. Kranjsko kmetijsko družbo sta zastopala njen podpredsednik dr. Lampe in ravnatelj cesarski svetnik Gustav Pirc. Cesar in cesarica sta z delegacijo vsake deželne glavne korporacije posebej govorila o razmerah v deželi. Dr. Lampe je na vprašanje, koliko let deluje v kmetijski družbi odgovoril: Pet let! Na vprašanje, ali ima tudi sam kako kmetijstvo, je dr. Lampe odgovoril: Sam nimam nobene posestve, delujem pa v kmetijski organizaciji radi javne koristi. Cesarska kmetijska družba kranjska obhaja letos že 150 letnico svojega obstanka in se bo trudila še bolj v bodoče, da razširi med ljudstvom pouk o racionalnem kmetijstvu. — Cesar: »To me veseli, to je jako potrebno.« — Cesarja govor avstrijskim kmetom priobčimo, ko ga dobimo.

+ Štajerski deželni odbor pri cesarju. Pri včerajšnjih sprejemih deželnih odborov je bil štajerski deželni odbor zastopan po deželnem glavarju eks. grofu Attems in deželnih odbornikih grofu Franc Attems, Hagenhoferju, dr. Verstovšku, Stallnerju, pl. Kaanu, pl. Hoffmannu, Wellenhofu in pl. Feyrerju. Deželni glavar je imel navdušen govor na Nj. Velicanstvi, v katerem je poudarjal zvestobo in vdanost Štajercev. Nato sta govorila cesar in cesarica z

vsemi odborniki. Veličanstvo cesar Karel I. je nagovoril slov. dež. odbornika dr. Verstovška in ga vprašal: »Kateri volilni okoliš zastopate?« Dr. Verstovšek odgovori: »Veličanstvo, slovenjeograški okraj na Sp. štajerskem.« — Cesar: »Tam bivajo Slovenci.« Na kar dr. Verstovšek potrdi. Cesar: »Ste Vi tudi Slovenec?« Dr. Verstovšek: »Da, Veličanstvo.« Cesar: »Kako je v okraju?« Dr. Verstovšek: »Veličanstvo, moram reči, da je pri nas v okraju še dobro.« Cesar: »To je pa redkost, veseli me kaj takega slišati.« Dr. Verstovšek: »Primeroma z mesti in drugimi kraji je tukaj še res dober položaj.« Cesar: »To ljudstvo je dobro in pobožno ter požrtvovalno.« Dr. Verstovšek: »Veličanstvo, slovensko ljudstvo ima dobre vrline.« S tem je bil končan dogovor.

+ Nove ministrske naredbe glede varstva najemnikov in glede vojnih doklad za prevoznine v blagovnem prometu. »Wiener Zeitung« priobčuje naredbo justičnega ministrstva, ministrstva za javna dela in notranjega ministrstva z dne 31. januarja 1917 o varstvu najemnikov na Dunaju, Dun. Novem mestu in okolici, Lincu, Urfahru, Steyru, Gradcu, Mariboru, Ljubljani (policijsko okrožje) in Plznu. Dalje naredbo železniškega ministrstva glede vpeljave vojne doklade na prevoznine v blagovnem prometu temeljem § 13. ces. naredbe z dne 10. januarja 1917.

— Komturni križ Fran Jožefovega reda z zvezdo je prejel ministerialni svetnik v justičnem ministertvu dr. Iv. Babnik.

»Novine« se širijo. Glasilo ogrskih Slovencev, »Novine«, se zelo širi. V posameznih župnijah je dobil list po 50 do 100 novih naročnikov. Zvonar M. Magdič v Renkovcih je sam pridobil za list 40 novih naročnikov. Naročnina za »Novine« stane 6 kron. Vsi naročniki dobijo k »Novinam« brezplačno vsak mesec enkrat »Marijin List« in ob koncu leta koledar Srca Jezusovega. Naročnina se pošilja na sledeči naslov: Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črencovcih, Cserföld, Zalamegye. Našim rojakom »Novine« prav toplo priporočamo.

— Nesreča v vevški papirnici. V torek dopoldne ob trideset na 8. uro razpočila se je parna priprava vsled nerednosti nekega delavca, kateri je par preveč odprl. Podrlo se je nekaj zidovja ter ubilo enega tam zaposlenega vojaka črnovojnika. Škode je zelo veliko.

— Zanimiva razzodba najvišjega sodišča. V nasprotju z dosedanjimi razzodbihi pod sodišče je kasacijski dvor izdal razzodbo, da trgovec ni kazniv, ako za svojega odjemalca pridržati blago, katero je odjemalec naprej naročil in plačal.

— Osební promet potom vojnih poš. Vojni poštni zasebni promet z ovojji je odzaj dopuščen k sledečim vojnim poštnim uradom in etapskim poštnim uradom, dalje na naslove tistih mejnih poš, na katere se nanašajo določila točke 2. in sicer pod sledečimi pogoji: 1. Št. 5, 9, 11, 13, 14, 23, 24, 26, 33, 35, 37, 38, 40, 42, 44, 47, 49, 50, 51, 53, 55, 60, 62, 73, 68, 70, 76, 77, 79, 84, 85, 88, 90, 92, 95, 102, 103, 105, 107, 109, 111, 117, 120, 131, 138, 144, 145, 147, 148, 150, 153, 155, 161, 165, 166, 167, 170, 171, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 182, 183, 184, 185, 187, 188, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 203, 205, 208, 209, 212, 218, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 229, 230, 232, 234, 235, 239, 240, 243, 244, 245, 246, 250, 251, 253, 254, 255, 256, 258, 259, 260, 262, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 302, 304, 306, 307, 316, 317, 318, 324, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 343, 350, 354, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 366, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 378, 380, 381, 382, 383, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 412, 413, 416, 418, 419, 420, 421, 423, 424, 426, 428, 431, 432, 434, 435, 436, 437, 439, 440, 444, 508, 509, 510, 511, 512, 514, 515, 516, 517, 521, 522, 525, 600, 602, 605, 608, 611, 612, 613, 616, 620, 625, mornariški vojni poštni urad v Pulju. 2. Ravno tako je dopusten promet vojnih poštnih ovojjev in vojno poštno številklo s pristavkom, n. pr. s pristavljeno rimsko številko ali s črko, n. pr. »vojni poštni urad 5/III«, »vojni poštni urad 76/r« in podobno, če je temeljna številka (arabska številka vojne ali etapske pošte) pod št. 1. Vse ostale številke vojne ali etapske pošte so zdaj izvzete iz prometa vojno poštnega prometa z ovojji. Etapski poštni uradi s krajnimi označbami v okupacijskem ozemlju Poljske, Srbije, Črnogore in Albanije so odprti vojno poštnemu prometu z ovojji (paketi) pod sledečimi pogoji: a) Vsi etapski poštni uradi s krajnimi označbami na Poljskem; b) etapski poštni uradi s krajnimi označbami v Srbiji, Črnogori in v Albaniji izvzemši etapskih poštnih uradov Mionica, Rača, Slepak, Umka in Zablaz v Srbiji, Danilovgrad, Rijeka in Učini v Črni-

gori, ki so še dalje zaprti zasebnemu prometu s poštnimi ovojji.

Z ruskega bojišča pošiljajo pozdrave svojim družinam, prijateljem in znancem: Avguštin Kosmač iz Škedenja, Ivan Krpan iz Kolonje, Josip Knez z Vrdele.

Ljubljanske novice.

Ij Katoliško društvo za delavke vabi na prireditve dne 4. februarja 1917 v Rokodelskem Domu, Komenskega ulica 12. Spored: 1. Nagovor. 2. Petje: a) Schwab: Večer na morju. Poje četverglasni dekliski zbor; b) Gerbič: Pastirček. Poje četverglasni dekliski zbor; c) Kimovec: Venček narodnih pesmi. Poje triglasni dekliski zbor. 3. Premetena hišna. Šaljiv prizor s petjem. 4. Indijski siroti. Igrakaz v treh dejanjih. Začetek ob 5. uri popoldne. Cene prostorom: I. sedež 1 K; II. sedež 80 v.; III. sedež 60 v. Stojišče 40 v. Čisti dobiček je namenjen za vojne sirote. To prireditve v dobrodelni namen je dovolilo c. kr. policijsko ravnateljstvo v Ljubljani.

Ij Glasbena Matica. Vstopnice za koncert Mozartovega Requiem v franciškanski cerkvi so dogotovljene in so se sinoči prodajati začele. Veličastno delo bo šele v cerkvi ob spremljevanju orkestra in močnejših krasnih franciškanskih orgel do prave veljave prišlo, saj je delo cerkvi v prvi vrsti namenjeno. Orgle bo igral naš mojster cerkvene glasbe, odlični skladatelj Stanko Premrl. Vstopnice za oba koncerta »Soči« se že prav hitro prodajajo in je bil prvi koncert za sredo (v katerem se bo poleg drugih skladb izvajala prvikat »Soči«) sinoči že razprodan, drugi koncert za četrtek pa je že do polovice razprodan, dasi še niti plakati nalepljeni niso. Vsi obiskovalci iz dežele se opozarjajo, naj si vstopnice za Requiem (za torek) in za »Soči« (v četrtek) najbolje ekspresno takoj naroče, sicer se je bati, da ne dobe vstopnic. Spored Sočinega koncerta objavimo prihodnjic.

Štiri vrste nakazil za mleko, ki se daje strankam zadnji čas v mestni preskrbovalnici, povzročajo veliko govorenja, izpraševanja in zabavljanja. Ljudje se kar nočejo sprijazniti z njimi, delajo prodajalkam mleka radi njih velike preglavice in obremenjujejo tudi preskrbovalnico z vednimi pritožbami. Vsakdo prosi za rudečo izkaznico. — Toda razmere so take, da tem prošnjam na noben način ni mogoče ugoditi. To radi tega, ker prvič stranke, ki dobe izkaznice, niso mleka vse enako potrebne, drugič pa, ker je mleka premalo za vse. Vsaj včasih ga je premalo; zgodi se n. pr., da pade dovoz v par dneh za 200 litrov in tu ni mogoče drugega, kot da gre marsikdo le z majhno merico mleka, če ni drugače, pa tudi praznih rok domu. Le tako se da zagotoviti polno množino onim konsumentom, za katere bi znal imeti primanjkljaj usodepolne posledice. Tu pridejo v poštev v prvi vrsti dojenčki, torej otroci pod enim letom, poleg njih pa še par težkih bolnikov. Ti imajo rudečo nakaznico. Otrokom od prvega do četrtega leta in za lažje vendar nevarne bolezni se daje rumena nakazila. Tretje, to je bele nakaznice pripadajo po večini boleznim, pri katerih se da tudi brez mleka, ali z malo množino še izhajati. Višnjeve pa dobe stare osebe in ljudje, ki so le slabotni ali slabokrvni. Ti so v slučaju pomanjkanja najbolj prikrajšani. — Če pride mleka premalo, imajo dobiti le rudečo nakaznico polno mero, drugim pa se mora ta po potrebi krajšati. Tako dobe lahko rumene le trideset, bele le polovico tega, kar bi jim šlo, višnjeve pa celo ničesar. Enkrat je razmerje boljše, drugič slabše. Saj množina mleka, ki ga dobe mlekarne, varira od dne do dne in včasih precej občutno. Kadar pa je ta zadostna, takrat ima dobiti vsakdo svojo mero polno. — Ravno zadnje dni je primanjkljaj zelo velik; razumljivo je, da je to marsikomu neljubo en dan s tem mlekom, ki ga dobi, težko izhaja. Vendar pa prosijo posrebovalnica, naj vsakdo uvidi, da morajo dojenčki priti prvi do mleka in da ni mogoče upoštevati nebroj prošenj odraslih ljudi, naj se tudi njim daje rudeča nakazila.

Ij Umrli so v Ljubljani: Neža Mersini, delavka na državni železnici, 33 let. — Božidara Ribič, rejenka, 8 tednov. — Alojzija Gaberšček, rejenka, 5 mesecev. — Ivana Nardelli, postrežnica, 52 let.

Ij C. kr. posrebovalnica za delo vojnim invalidom na Kranjskem, Deželni urad Ljubljana. Oddati je trafiko v artilerijski vojašnici v Ljubljani. Pojasnila daje c. kr. posrebovalnica, ki se nahaja v ravnateljski pisarni c. kr. drž. obrtne šole Gorupova ulica 10, I. nadstropje, vrata 33. Uradne ure od 9. do 11. in od 3. do 5.

Ij Umrli je v sredo, 31. januarja v Florijanski ulici št. 22 g. Eleonora Ažbe, stara 90 let. Pogreb se vrši na Svečnico, dne 2. februarja ob treh popoldne. Spoštovani družini naše sožalje.

Ij Ruske izkaznice se bodo izdajale v soboto 3. februarja od 8. do 1. ure popoldne.

Ij Uslužbenci južne in državne železnice dobivajo do preklica še naprej izkaznice za kruh, moko itd.

Ij IX. krušna komisija uraduje v steklenem salonu g. Marečeta, Dolenjska cesta št. 20.

Ij Na brezmesni dan v petek, dne 2. t. m., je c. kr. deželna vlada za Kranjsko z ozirom na praznik dovolila kuhati in oddajati meso po gostilnah in pri zasebnih strankah.

Našla se je manjša svota denarja dne 20. jan. v mesarskem drevoredu. Dobi se pri Fani Žitnik, Prisojna ulica 1.

Gospodarsivo.

— Šesto nemško vojno posojilo bo razpisano koncem februarja.

Zastaranje terjatev in dolgov. Vse terjatve, ako nimajo značaja kot posojila na zadolžnico, zastarajo v dveh letih, pri čemer pa se leto, v katerem je bil dolg napravljen, ne šteje. Največ takih terjatev je onih od trgovcev, obrtnikov, rokodelcev, gostilničarjev in podobno. Z 31. decembrom 1916 so zastarele ali zapadle vse take terjatve, ki so nastale v letu 1914. Opozarjamo pa, da zaostale obresti, najemnine, rente in preživnine zastarajo šele po štirih letih. Zastaranje pa ne velja v onih slučajih, ako upnik pravočasno toži ali vsaj opominja. Z ozirom na razmere, povzročene po vojski, zlasti v korist v vojno odšlih, so na podlagi državne postave z dne 4. avgusta 1914 mogoče izjeme, in sicer da se zastaranje tem more pod enakimi pogoji računati šele po vojski, kar pride posebno v korist onim upnikom, ki se zaradi vojne službe ne morejo brigati za iztirjanje.

Razne novice.

Razpuščena sokolska društva na Češkem. Oblast je razpustila nadaljna sokolska društva na Češkem: v kopališču Belohrad, v Oubyslavicah in Jičini.

Poletni čas uvedejo na Francoskem že s 15. februarjem. Vse francoske trgovske zbornice so se izrekle za to. Prihranilo se bo povprečno 15 odstotkov električne razsvetljave.

Letalsko poštno službo med Londonom in Farizom nameravajo uvesti. Oddaljenost znaša 222 km ter jo je mogoče preleteti v 1 uri 40 min. Za službo bi uporabili aparate po sestavi švedskega kapitana Huga Sundstedta, ki ima rekord v daljnih poletih. Kapitan Sundstedt se tačas mudi v New-Yorku, kjer pripravlja za spomlad polet preko Atlantskega oceana.

Iz ruskega vojnega ujetništva.

pošiljajo pozdrave naslednji gorški Slovenci: Jožef Gabršček, doma iz Kamnega hišna št. 62 pri Kobaridu; Jožef Pavlič, doma iz Renč hišna št. 26 pri Gorici; Franc Lakovec, doma iz Doberdoba, hišna št. 54; Filip Policon, doma iz Dornberga hišna št. 177; Franc Lašič, doma v Vrtojbi hišna št. 157, pri Gorici; Karel Markič, doma v Vrtojbi hišna št. 46, pri Gorici; Andrej Pavlin, doma iz Gorice (Sv. Rok); Ivan Figelj, doma iz Pevma hišna št. 87, pri Gorici; Anton Reščič, doma iz št. Petra pri Gorici, hišna št. 198; Rudolf Skomina, doma iz Gradišča pri Renčah; Evžen Prinčič, doma iz Medane hišna številka 11, pri Korminu ter I. Ladič, ki piše svojcem: »... Pomagajte streljati, da nam kdaj ne poreko »buon giorno«, jaz kaj takega ne bom poslušal, obrnem se rajši na mestu nazaj.« — Iz ruskega ujetništva se je oglasil Feliks Gostič, vzoren, nadarjen mladenič, ki je bil ponos brdske fare. Gostičeva družina je poslala 4 sinove v vojno službo, od teh je eden na Ogrskem, drugi v Gradcu, dva sta pa v ruskem ujetništvu. — Po 28 mesecih se je oglasil iz ruskega ujetništva Anton Glinšek iz št. Ilija pri Velenju. — Centralna poizvedovalnica Rdečega križa na Dunaju je izvedela po svojem zaupniku v Rusiji, da se nahaja saper Anton Fink v ruskem ujetništvu v Ufi; je zdrav.

Pravice vpoklicancev in njih družin je naslov časa primerni knjižici, ki nam pove, da kakih podpor imajo pravico družine, kojih vzdrževatelj je odšel k vojakom. Iz nje izvemo tudi, kaka podpora pristojna za delo nezmožnim invalidom in pa družinam po padlih vojakih. Knjižici je priložen več vzorcev za prošnje, ki jih je vložiti za dosego podpor pri merodajnih oblasteh. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in stane s poštnino vred 70 vin.

Hickmann's Geographisch-statistischer Universal - Taschen - Atlas je izšel pred kratkim v novem natisu. Ta atlant nam nudi zemljevide cele zemlje, seznaneni nas z vladarji raznih držav, z narodnostjo in vero njih prebivalcev, s pridelki, z oboroženo močjo in še s sto drugimi podrobnostmi. Ker je statistika stoprav sedaj med vojsko, ko nas zanimajo narodi celega

sveta, tolike važnosti, je ta knjiga, rekli bi, najaktualnejša publikacija na književnem trgu. Njena vsebina bo zanimala tudi najprostejšega človeka. Knjiga ima zepno obliko, se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in velja vezana s poštnino vred 5 K 80 vin.

Kot profilaktično sredstvo proti boleznim grla in vratu se priporočajo izpiranja s Fellerjevim antiseptičnim, razkuževalnim, rastlinskim esencnim fluidom z znamko »Elza-fluid«. Ta učinkuje s tem, da umori krali, čisti in vzbuja delavnost vseh organov grla. Utrjuje slezne kožice proti škodljivim učinkom mraza. Predvojnec cene: 12 steklenic tega staropreizkušene domačega sredstva pošlje povsod franco za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 134 (Hrvaško). Tudi Fellerjeve miloodvajajoče rabarbara-kroglice z znamko Elza-kroglice, 6 škatal franco 4 K 40 vin., se morejo obenem naročiti. (ea)



Podplati se ohranijo,

če se na nove ali na malo ponošene čevlje pritrdijo nabitki iz usnja. Dobe se pri Peter Kozina & Ko, Ljubljana.

Hlapec in dekla

se sprejmeta na večje posestvo blizu Ljubljane. Hlapec mora biti zanesljiv ter se mora razumeti na poljedelstvo. Biti mora vojašine prost. Mesečna plača zanj 50 K, za dekla pa 35 K. Ponudbe sprejema uprava Slovencev pod št. 260.

Naprodaj imam

259

konja

ki je posebno dober za kmetijo. Cena primerna. Poizve se pri Ivanu Rodetu, Novi Udmat 12, pošta Moste pri Ljubljani.

Išče so

233 3

trgovski pomočnik

špecerijske stroke, vojašine popolnoma prost. Franc Dolenz v Kranju.

Sprejme se takoj v službo

žagar

pri žrebljarski zadrugi v Kropl.

Plača po dogovoru.

Henrik Weisz Nagysallo (Kom. Bars)

Ustan. 1910.



zakon. protokol

dobavila po povzetju naslednje čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ni mogoče postreči. Par damskih čevljev K 30.—, K 35.—, K 40.—, K 45.—, in K 50.—. Par čevljev za strapac (bakanci) K 40.—, K 45.—, in K 50.—. Par čevljev za gospode K 45.—, K 50.—, K 55.—, in K 60.—. Čevlji za otroke v vsaki velikosti, najnižje cene, 4 škatalje krema za čevlje K 1. — 250

! Naprodaj je !

lepa hiša

v prijetnem kraju na Gorenjskem tik kolo-dvora z lepim sadnim in cvetičnim vrtom, zelo ugodna lega na večji cesti, pripravna za vsakovrstno obrt. Pri hiši so vsa gospodarska poslopja v najboljšem stanju, z obširnimi dvoriščem. V hiši se nahaja vodovod in električna razsvetljava. Zraven se prodajo lahko tudi njive in travniki, kolikor kupec zahteva. Naslov se poizve pri uoravi »Slovenca« ood št. 253.

„Karl“ baterije

za žepne svetilke so varstveno znamenovane odlično najboljše. Dobe se povsod. — 184

Zamaške

nove in stare **kupi** vsako množino
tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana
Ljubljanska industrija probkovih zamaškov

Trgovski sotrudnik

vojaščin prst in

izučena prodajalka

sprejmeta se za veletrgovino
Henrika Kenda v Ljubljani.
Ponudbe v nemškem jeziku. 246

Prazne vreče

vsake vrste in v vsaki množini
kupi in plača po najvišjih cenah
trgovska firma J. KUŠLAN, Kranj,
Gorenjsko. — Istotam se kupujejo po
najvišjih dnevnih cenah

suhe gobe.

2353

Večje stanovanje

se išče v sredini mesta. Ponudbe pod
K. Z. 247 na upravnistvo našega lista.

Nadzornik

za večje gostilniško podjetje
se sprejme. Prednost ima umirov-
ljen orožnik. Ponudbe pod »Ener-
gičen« 249 na upravo tega lista.

Sprejme se takoj spreten

kovaški pomočnik

oziroma se da tudi

kovačija v najem

z orodjem vred. — Ponudbe sprejema uprava
„Slovenca“ pod števil. 235.

Orehov les v hloidih, Kostanjev les v polenih in hloidih

2407

kupim

vsako vagonsko množino po najvišji
dnevni ceni. J. FOGAČNIK, Ljubljana,
Marije Terezije cesta 13.

Kupijo se

hlodi

iz mehkega lesa, na cele vagone. Po-
nudbe pod šifro »Hlodi 2.4« na upravo
„Slovenca“.



Vam plačam, ako Va-
ših kurjih očes, bra-
dave in trde kože,
tekem 3 dni s kore-
nino in brez bolečin
ne odpravi
Cena lošku z jam-
stvenim pismom
K 1-50, 3 lončki K 4—, 6 lončki v K 6-50, Sto-
tine zahvalnice in priznanja Kameny, Kaschau
(Kassa) L, pošilni predal 12 42 Ogrsko. 2631

Milo za pranje

oddaja v zabojih orig. tovar. teža,
a ca 60—75 kg, proti predplačilu.
Razpošilja tudi v zavojih od 5 kg
dalje po poštnem povzetju, tvrdka

Anton Kušlan

Ljubljana, Karlovška cesta 15.

Prodasta se

264

kobila in žrebe.

Ogledata se lahko pri IVANI DEMŠAR, Ljub-
ljana, Marije Terezije cesta 6.



Glasovirje,
pianine
harmonije in
orhestrijone

S. Kmetetz
Ljubljana,
Kolodvorska ulica 25.

124

Pa Nalotštem poudarjenju Nila. cas. la kralj. Arnet. Valibantva.

44. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene.

Ta denarna loterija ima
21.466 dobitkov v gotovem denarju
v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek
znaša **200.000 K**

Žrtovanje bo javno na Dunaju dne 22. februarja 1917.
Srečka stane 4 krome. Srečka stane 4 krome.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne
loterije na Dunaju, III., Vordere Zol am-
asse 5, pri kr. ogr. loterij. ravnateljstvu v
Budimpešti IX. poslopije glavnega carinskega
urada, po loterijah, trafikah, pri davčnih po-
stnih, brzo avnih in železniških uradih, pri
mejaletnicah itd. Igralni načrti za kupce sreč-
k zaslonj. Srečke se pošiljajo poštno e prosto.
Od c. kr. generalnega ravnateljstva drž. loterij (oddelek za dobro-
delno loterijo.) 202

Piškot, čokolada

raznovrsne slaščice

se dobivajo na drobno in na debelo po naj-
nižjih cenah pri G. Darbo, Ljubljana Me-
stni trg 13. Pod Trančo naspr. Čevlj. mostu.

Led

v večji mno-
žini iz ba-
jerja pod
Rožnikom

se prod.

Več se izve
pri tvrdki:

Vidlo & Comp., Ljubljana, Prešernova ulica.

Službe išče

krojaški pomočnik

vojaščin prst, zmožen vsakega dela,
najrajši kje na deželi, pa tudi v mestu
Ponudbe naj se pošiljajo na upravo
„Slovenca“ pod števil. 238.

UPRAVNIK

samski, nemščine vešč in vrtnarstva zmožen,
se takoj sprejme. Služba je samostojna in stalna
Več pove iz prijaznosti FERDINAND TOMAZIN,
Šmartno pri Lit. št. 263



Vsem sorodnikom, čč. gg. duhovnikom, prijateljem in znancem,
naznanjamo žalostno vest, da je prečastiti gospod

Monsignor Ivan Nep. Murovec

goriški kanonik,

bivajoč sedaj v Škofji Loki, po mučni bolezni, večkrat previden s sv.
zakramenti danes dne 31. januarja ob pol 8. uri zjutraj mirno v Go-
spodu zaspal.

Pogreb se bo vršil dne 2. februarja t. l. na tuk. pokopališče ob
pol 3. uri popoldne.

V Škofjiloki, dne 31. januarja 1917.

Auguštin Sinkovec,
župnik škofjeloski.

Mihael Kragelj,
župnik skrbinski, nečak.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povedom
smrti našega iskrenoljubljenega sina, oziroma bratca

Karola

d'jaka II. razreda ljubljanske realke

izrekamo tem potom našo najpriskrnejšo zahvalo.
Posebno na se zahvaljujemo čast zastopstvu sl. profesorskega zbora
ljubljanske realke za čašče spremstvo pri pogrebu, soščcem pokojnika
za poklonjen venec in korporativno udeležbo pri sprevedu, gg. pevcev za v
srce segajočo žalostinko, darovateljem krasnega cvetja, ter vsem, ki so spre-
mili nepozabnega ljubljence k njegovemu prezgodnjemu grobu.

Globoko žalujoča rodbina
Karol Seunigova,

257

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pisemne ponudbe z navedbo cen.

136

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta števil. 6, nasproti hotela „Union“
za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od
8. do 1. ure in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike,
tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krome 25 vinarjev na leto.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema
tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni
kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Vloge v »Ljudski posojilnici«
so popolnoma varno nalo-
žene, ker posojilnica daje
denar na varna posestva na
deželi in v mestih.

Rezervni zakladi znašajo
okroglo kron 850.000.—.
Stanje hranilnih vlog je bilo
koncem leta 1915 23 mili-
jonov kron.